

Bonyolódtak a sztrájkügyek

Egyszerre követelik a kormány lemondását és tárgyalnak is a testülettel a minden évben menetrendszerűen sztrájkoló pedagógusok. E furcsa munkabeszüntetés újabb fejleményeket hozott.

SZEGHALMI ŐRS

Nem értették meg rögtön a tanárok sem, mit is döntött tegnap a bíróság a sztrájkjukról. Ezért – no meg hogy a munkabeszüntetési kedv nehogy lankadjon – a szakszervezeti vezetők országszerte faxüzetekben próbálták tájékoztatni a részletekről a tanítást két héte szabotáló pedagógusokat.

Hozzánk is eljutott tegnap egy ilyen üzenet. Ebben a Tanügyi Szabad Szakszervezetek Föderációjának országos hatáskörű jogtanácsosa magyarázta a helyzetet, lényegében arra hívta fel mindenkit, hogy továbbra se vegye fel a munkát.

Ravasz tanárok

Pedig nem ilyen egyszerű ez. A várva várt tegnap délelőtti bukaresti bírósági tárgyaláson ugyanis nem született egyértelmű döntés arról, törvénytelen-e a munkabeszüntetés, s fel kell-e függeszteni a sztrájkot. Ehelyett magát a tárgyalást függesztették fel, ugyanis a tanügyi szakszervezetek képviselői

A tanárok legújabb követeléseik alátámasztására sok városban tüntettek az elmúlt napokban

ügyes csellel éltek. Azt kérték a bírától, hogy várjanak a döntéssel, amíg az Alkotmánybíróság állást foglal arról, nem a laptörvényellenes-e a Munkatörvénykönyv néhány sztrájkügyi passzusa. A bírósági tárgyalás felfüggesztéséről szóló döntés egyébként 48 órán belül megtámadható. lapzártáig azonban nem érkezett hír arról, hogy a szakminisztérium élt volna a kifogás jogával.

Tárgyaljon, de távozzon!

Mivel tehát a követelőző akciót nem függesztették fel, a tanárok képviselői dél körül már a kormány székházánál gyülekeztek, tovább követelözve és élő láncot alkotva. A kabinet ezúttal is hajlandóságot mutatott a tárgyalásokra: délutánra egyeztetésekre hívta a szakszer-

vezetieket. Érdekes egyébként, hogy miközben a meghívottak elfogadták, hogy újra tárgyaljanak a kormányval, az utcán tovább tüntető társaik éppen a kabinet lemondását követelték...

Tăriceanu miniszterelnök mindenek kapcsán megerősítette, hogy a megmozdulások mögött az ellenzéki PSD felbujtó manőverei is meghúzódnak.

Összejött a németeknek

Negyedórás ceremónia keretében hivatalosan is aláírták a németországi nagykövetségi megállapodást Berlinben pénteken.

Így harminckilenc év után először kormányozták közösen az országot a konzervatív uniopártok (CDU, CSU) és a szociáldemokraták (SPD).

Először lett női kancellárja Németországnak Angela Merkel személyében. Az aláírás előtt néhány perccel Merkel újságíróknak azt mondta: a most megalakult kormány reményei szerint „jobb életet biztosít a német állampolgároknak a következő négy évben”.

Az új németországi kormány hivatalosan jövő hét keddtől kezdi el munkáját, miután a német parlament is áldását adja Merkel kancellári kinevezésére.

A bozgorozás még kifizetődő...

Változóban a közhangulat: vannak olyan „többségi” politikai elemzők is, akik nem állnak mindenáron a saját bevadult nemzettársaik oldalára...

SZEGHALMI ŐRS

Nem fenyegeti Románia egységét sem a kulturális autonómia, sem a régiók szerinti konzultatív intézmények létrehozása, csak a nemzeti kisebbségek jogállásáról szóló törvénytervezettel szembehelyezkedő, „tipikusan nacionalista katasztrófa-forgatókönyvek” szerzői szerint „csonkíthatja” a jogszabály „az ország testét” – véli már több román szakértő is.

Nástase PSD-vezető puskával: magyarokra vadásznak

Ion Bogdan Lefter politikai kommentátor szerint például „csöppet sem meglepő, hogy a román belpolitika napirendjén szereplő más forró témák közepe viszonylag kevés szó esik az egyik időszerű és az előbbieknél csöppet sem kevésbé fontos témáról, a kisebbségek jogállását szabályozó törvénytervezetről”. Az elemző ezt egyebek között azzal magyarázza, hogy a nacionalizmus már nem témája Románia jelenlegi időszakának.

Magyarellenes a PSD

Ezek után számára is nehezen érthető, hogy az utóbbi hetekben a PSD miért próbálja újraéleszteni a magyarellenes retorikát. Különösen érthetetlennek tartja Mircea Geoanănak, a PSD elnökének és Adrian Năstăsének, a párt ügyvezető elnökének éles kirohanásait. Geoană például Funar és Vadim szintjére alacsonyodott le, amikor Románia régióinak

etnikai elvű újraszabásáról, enklávék létrehozását szolgáló tervről, az ötvenes évek szovjet föderatív típusú struktúráinak újraterveléséről, a nemzeti érdek szabotálásáról és a román szuverenitás feladásáról szónokolt.

Eközben azonban néhány román elemző már ki meri mondani: a kisebbségi státútum nem túl rossz. Igaz ugyanakkor, hogy lehetne sokkal jobb, mert hazai magyar szervezetek és személyiségek szerint a magyarságnak alig hoz valamit.

Van olyan bukaresti megfigyelő is, aki egyenesen így nyilatkozott: „a román politikusok abban a hitben élnek, hogy ha nem pufogtatnak a bozgoroknak tartott magyarokat megfélemlítő fenyegetéseket, akkor nem érdemlik meg, hogy népket képviseljék”. Szerinte az alkalmi patriotákat nem érdekli, hogy mi van a kisebbségi törvénytervezetben, csupán szavazatokra vadásznak.

Európai rálátással a nemzeti kisebbségi ügyekre

Lapunk a MIDAS tagjaként információcsere-megállapodást kötött a szervezettel. Rendszeresen közlünk anyagokat kisebbségi ügyekről. Az elsőnek a szerzője Günther Rautz, a MIDAS főtájtára.

GÜNTHER RAUTZ

Több mint egy évvel az Európai Unió tíz tagállammal való bővítése után politikusok, kisebbségi képviselők és kutatók adtak egymásnak találgatás Ba-ján, a november 10–12. között megrendezett, Európai uniós integráció és a kisebbségek – fejlődhetünk együtt? címet viselő konferencián. A konferencia társszervezésében az Európai Bizottság budapesti képviselete mellett a Konrad Adenauer Alapítvány, a Hanns-Seidel Alapítvány és az Antall József Alapítvány is kivette részét, csokány, mint az Eötvös József Kollégium, az alsó-ausztriai European House, valamint az ausztriai Pán-európai Unió és az EALIZ.

Neves meghívottak

A Magyarországon élő kisebbségek helyzetét Kaltenbach Jenő kisebbségi ombudsman is-

Günther Rautz, az EURAC és a MIDAS képviselője

mertette, Christoph Pan professzor a dél-tiroli Volksgruppen Institute képviseletében pedig az európai kisebbségek jogi helyzetéről beszélt.

A konferencia programján szerepelt az oktatás terén való együttműködés, és eszmecsere is lehetőség nyílt az új tagállamok, valamint Románia, Bulgária és Horvátország képviselői között. Ezen a fórumon az új és a leendő EU-tagállamok küldöttei kicserélhették eddigi uniós tapasztalataikat.

A záró kerekasztal-beszélgetés témái között tudományos, politikai, jogi, oktatási, kulturális, gazdasági és mediális kérdések szerepeltek. Ezeket dr. Günther Rautz, az EURAC kisebbségi autonómiákkal foglalkozó osztályának képviselője feszegette, aki egyben a Kisebbségi és Regionális Napilapok Európai Szövetségének (MIDAS) főtájtára. Szó esett a kisebbségi írott sajtó helyzetéről és jelentőségéről. A MIDAS egyébként az Európai Konferencia médiapartnere volt. Téma volt a magyarországi kisebbségek helyzete is. A legutóbbi, 2002-es helyhatósági választásokat követően a kisebbségi önkormányzatok száma 1853-ra nőtt.

Habsburg aggodalom

Habsburg Ottó, a Pán-európai Unió tiszteletbeli elnöke, valamint az Európa Parlament egykori tagja aggodalmait fogalmazta meg bajai beszédében.

„A francia forradalom óta újra és újra Franciaorszából indulnak, majd fokozatosan terjednek el Európában az új eszmék. A kontinensnek azonnal reagálnia kell aktív kulturális politikával, a franciaországihoz hasonló zavargásokat megelőzendő. Ez magában foglalja a kisebbségek támogatásának, integrálásának és politikai szerepvállalásának aktív elősegítését” – mondta.

A bolgár helyzet

Szó esett arról is, hogy a bolgár társadalom jelentős demográfiai változásokon megy keresztül. A két legnagyobb létszámú kisebbség a török és a roma, melyek az elkövetkező 30 év folyamán elérhetik a többségi bolgár nemzetiség képviselőinek számát, azaz a 8 milliót. Ez rasszizmushoz és xenofóbiához vezet. Az EU-csatlakozás lehetősége többekben reményt, másokban félelmeket kelt.

RÖVIDEN

□ **Gyűrűző botrány.** Egyre több ország keveredik bele a CIA titkos fogolytáborainak botrányába. Eddig Románia, Magyarország, Lengyelország és Németország szerepelt azokban a jelentésekben, amelyek a letartóztatott iszlámista foglyoknak az Egyesült Államokon kívüli elhelyezéséről és vallatásáról szóltak. Most Svédország, Norvégia, Spanyolország, Portugália, Olaszország és Marokkó is felmerült az esetleges börtönök színhelyeként. Az oslói kormány behívta az amerikai nagykövetet, Portugáliában és Spanyolországban kivizsgálást indítottak az ügy tisztázására.

□ **Helyszínek.** A román államfő megerősítette, hogy a Romániában létrehozandó amerikai katonai bázisok a fekete-tengeri partvidéken létesülnek, de ez nem zárja ki, hogy az amerikaiak máshova is támaszpontokat telepítsenek. Az erről szóló kétoldalú megállapodást várhatóan már a jövő hónapban aláírják. Traian Băsescu bejelentette, hogy ebből az alkalomból a román fővárosba érkezik Condoleezza Rice amerikai külügyminiszter. Megfigyelők szerint az amerikaiak mindenekelőtt olyan helyszínek iránt érdeklődnek, mint a Duna deltájához közel lévő Babadag, valamint Konstanca és Fetești. Közben hosszú hatótávolságú védelmi rakéták európai telepítéséről tárgyal többek között Lengyelországgal az USA. Utóbbi már dolgozik egy olyan védelmi rendszeren, amely képes az irányába kilőtt rakéták felfedezésére és megsemmisítésére.

□ **Atomgondok.** Az automatika leállította a cernavodái atomerőművét. Az erőmű közleménye szerint egy elektronikus berendezés hamis jelzése miatt állt le a reaktor, amelyet azóta fokozatosan újraindítottak, és tegnap estétől újra termelhet áramot. Az országos energiahivatal tegnap estig két tartalék hőerőmű bekapcsolásával pótolta a cernavodái incidens miatt kiesett kapacitását.

- A párt új székházának első, második és harmadik emeletét a szlogengyártó munkacsoport számára tartjuk fenn, a programvégrehajtási csoport pedig lekerül ide az alagsorba...

Készül a csomag

A kórház törvény módosítására benyújtott javaslatok közel 90 százalékát elfogadta az Egészségügyi Minisztérium a Romániai Kórházak Szövetségével folytatott tárgyalások első körében. A kórházak 2006-tól nem fejezetekre lebontott, hanem általános költségvetést kapnak, mely lehetővé teszi a menedzsereknek, hogy a szükségleteknek megfelelően költsek el a pénzt. A kórházakkreditáló bizottság az Egészségügyi Minisztérium fenntartása alól a Miniszterelnöki Hivatal hatáskörébe kerül. A közsférában dolgozó vezetők egyidejűleg nem dolgozhatnak a gyógyszer-, valamint egészségügyi termékeket importáló, forgalmazó vagy gyártó cégeknél, ám egy szakmai szervezet vezetője, mint például a Gyógyszerész- vagy Orvosi Kamara elnöke lehet ugyanakkor osztályvezető is. A szakárca november 21-ig meghosszabbította az egészségügyi reformot előkészítő törvénycsomag társadalmi vitáját. Eugen Nicolăescu szakminiszter elképzelése szerint december elején a csomag már a Kormány asztalára kerülhet, és akár még karácsony előtt elfogadhatják azokat.